

Sammanfattning från regionstyrelsen den 7 juni 2021

Här är en sammanfattning av några av de beslut som regionstyrelsen fattade vid sitt sammanträde den 18 maj. Samtliga beslut finns att ta del av i protokollet.

För handlingar till ärendena, se:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionstyrelsen/mote-2021-06-07>

Protokollet publiceras bland handlingarna några dagar efter sammanträdet.

Finansrapport Region Västerbotten april 2021

En likviditets-, portfölj- och skuldsammanställning för Region Västerbotten har upprättats för perioden 2005-08-31 – 2021-04-30

Likvida medel per sista april uppgick till 513 miljoner kronor till 0 % ränta, exklusive en kredit på 100 miljoner kronor.

Den totala portföljen utvecklades + 1,3 % vilket är + 0,0 % mot index som utvecklades + 1,2 % under månaden. Aktieportföljen utvecklades + 1,8 %, vilket är + 0,1 % mot index som gick + 1,7 % under månaden.

Ränteportföljen utvecklades + 0,1 %, vilket är + 0,1 % jämfört med index som gick -0,0 % under månaden.

Den alternativa portföljen saknar för närvarande innehav. Portföljen är viktad enligt riktlinjer i finanspolicyn.

Regionens totala lån uppgår per sista april till 2 600 miljoner kronor till en genomsnittsränta på 0,34 %.

Regionstyrelsen har beslutat att godkänna finansrapport för Region Västerbotten för perioden 2005-08-31 – 2021-04-30.

Ersättningsetablering enligt lagen om ersättning för fysioterapi

Lars Stigell, privatpraktiserande fysioterapeut i Umeå, har lämnat in en skriftlig anmälan om ersättningsetablering och begärt att regionen ska gå ut med en ansökningsinbjudan om att ingå samverkansavtal för verksamheten.

Ansökningsinbjudan publicerades den 26 mars 2021.

Regionstyrelsen har beslutat att anbudsgivaren **XXXXXX** med det högsta erbjudna priset för verksamheten tilldelas rätten att ingå samverkansavtal för ersättningsetablering av Lars Stigells verksamhet i enlighet med förslaget.

Anbudsgivaren namn anges i det justerade protokollet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Intern organisation och riktlinje för visseblåsarfunktion

I april beslutade regeringen om ett genomförande av EU-direktivet om visseblåsning. Den nya lagen kommer att innehålla såväl krav på införande av rapporteringskanaler som förtydligande om vem som kan larma om oegentligheter. Regeringen föreslår att den nya lagen ska börja gälla den 17 december 2021.

Med anledning av detta har regionstyrelsen beslutat att ge i uppdrag till regiondirektören att utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för att efterleva kraven i den nya lagen och återkomma till regionstyrelsen med rapport och förslag till beslut under hösten år 2021.

Tilläggsyrkande: Alliansen.

Reservation: Alliansen.

Medel till regionerna för att omförhandla avtal med privata utförare som fått utökade bemanningskostnader

Högsta förvaltningsdomstolen och EU-domstolen har fastslagit att ett bemanningsföretags uthyrning av vårdpersonal inte är undantagen från skatteplikt för mervärdesskatt. Enligt Skatteverket betyder detta att både privata och allmänna vårdmottagningar ska betala moms när de hyr in personal. Landsting och kommuner har särskild rätt till ersättning för faktiska momskostnader, men den möjligheten har inte privata utförare.

Det nya rättsläget kan ha medfört oförutsedda kostnader för de privata utförarna och regeringen har beslutat om ett statsbidrag som syftar till att kompensera för ökade kostnader för bemanning.

Regeringen har beslutat att regionerna kan rekvirera ett statsbidrag i syfte att omförhandla befintliga avtal med privata utförare som utför hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Statsbidraget är tillfälligt och gäller per år i en treårsperiod (2020, 2021 och 2022). Region Västerbotten tilldelas 2021, 5 528 380 kr utifrån befolkningsandel.

Privata utförare som har rätt att ta del av statsbidraget är enligt SKR utförare inom vårdval primärvård (LOV) och utförare inom hälso- och sjukvård inom LOU.

När det gäller privata utförare inom LOV Hälsoval Västerbotten är förslaget att fördelning baseras på antal listade patienter på hälsocentralen vilket följer ersättningsmodellens utformning. När det gäller privata utförare inom LOU föreslås att fördelningen baseras på hur stora utbetalningar Region Västerbotten gjorde till respektive utförare 2020. Av bilagan som finns bland handlingarna, ärende 10, framgår fördelning per utförare.

Regionstyrelsen har beslutat:

De statliga medlen för att omförhandla avtal med privata utförare som fått ökade bemanningskostnader fördelas till privata hälsocentralerna inom hälsoval Västerbotten baserat på antal listade patienter per hälsocentral och privata utförare enligt LOU inom hälso- och sjukvård som Region Västerbotten har avtal med. De utförare som avses och vilket belopp som fördelas framgår av bilaga.

Regionstyrelsens delårsrapport per april 2021

Delårsrapport per april 2021 är regionstyrelsens första uppföljningsrapport. På grund av den pågående pandemin görs endast en begränsad delårsrapport per april. Rapporten innehåller en ekonomisk analys och rapportering av viktiga händelser under perioden.

Den pågående pandemin har fortsatt att prägla perioden och påverkat förvaltningens arbete på olika sätt. Det har inneburit högt tryck på vissa verksamheter och funktioner. Det har lett till omprioriteringar, nya fokusområden och många gånger inneburit att planerade projekt och utvecklingsarbeten har pausats.

Regionstyrelsens nettokostnader redovisar en negativ budgetavvikelse på 225 miljoner kronor, vilket är en ökad nettokostnadsutveckling på 11 procent. Den förändring som beslutades om i RIPS innebär för Region Västerbotten att pensionsskulden ökar vilket innebär en engångskostnad om 326 miljoner kronor för Regionstyrelsen. Hela kostnaden är tagen i bokslutet per april med hänsyn till att det gäller en period som har varit.

Regionstyrelsens verksamheter har inför 2021 identifierat åtgärder som uppgår till 12 miljoner kronor för att gå mot en budget i balans. Åtgärderna för året är bland annat energieffektivisering i fastigheter, minska kostnader för sjukresor, minska köp av fastighetsunderhåll, översyn centrala anslag och samordning inom administrativa staber.

Bedömd effekt efter första tertialet uppgår till 12 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor mer än plan.

Regionstyrelsen har beslutat att fastställa delårsrapport per april 2021.

Tilläggsyrkande: Alliansen

Reservation: Alliansen

Principärenden - svar till patientnämnden

Patientnämnden har uppmärksammat regionstyrelsen på ett principärende som gäller ersättning till personer för inkomstbortfall på grund av felaktigt test-kit för Covid-19. Patientnämnden vill ha svar på frågan om Region Västerbotten kan godkänna ersättning till dessa drabbade personer.

I svaret framgår att Region Västerbotten ersätter patienter för skador som uppstår i vården via LÖF (regionernas ömsesidiga försäkringsbolag). Rätten till ersättning bedöms på skaderättsliga grunder och eftersom Region Västerbotten saknar möjligheter att undvika uppkomsten av fel i testkit eller på annat sätt agera för att förhindra sådana fel hänvisar regionen till LÖF för eventuella ersättningsanspråk gällande sådana principärenden eller aktuell leverantör.

Om Folkhälsomyndigheten kommer fram till att regionerna ska agera på annat sätt kommer Region Västerbotten att anpassa sitt agerande i överensstämmelse med dessa rekommendationer.

Regionstyrelsen har beslutat att inte ersätta personer för inkomstbortfall eller andra kostnader som uppstått på grund av felaktigt test kit för Covid-19

Ombyggnation av byggnad 5A vid Norrlands universitetssjukhus och placering av verksamheterna RV KTC-KFC

Kliniskt träningscentrum (KTC) är idag placerade i By 1B på Norrlands universitetssjukhus. Lokalerna är inte anpassade efter det uppdrag som ska genomföras. KTC ha sjukskrivningar kopplade till

inomhusproblem. Enligt regionens fastighetsutvecklingsplan ska byggnaden avyttras på grund av teknisk standard.

Kliniskt forskningscentrums (KFC) verksamhet har utvecklats och är i stort behov av mer yta för att kunna bedriva mer studier enligt uppdrag. Idag är de evakuerade till paviljong 24C.

Lokalerna är planerade för Kliniskt forskningscentrum (KFC) våning 0 och 1 samt för Kliniskt träningscentrum (KTC) Våning 4.

En placering av KTC i byggnaden innebär samarbetsmöjligheter och för utveckling av pedagogik samt förbättrat nyttjande av lärare och utrustning.

Läkarprogrammets kansli samt uppehållsrum/ lunchrum för studenter är inplanerade på ett våningsplan. Det innebär att läkarprogrammets kansli placeras nära sjukhuset och att nuvarande uppehållsrum för studenter i byggnad 3A, 9 trappor avlastas och ersätter det tidigare studentuppehållsrummet i vårdvetarhuset. Närhet och flöden för studenter blir adekvat.

Total yta för ombyggnad är 3635 m²

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Ombyggnad för KTC, KFC och Läkarprogrammets kansli samt uppehållsyta i byggnad 5A på Norrlands universitetssjukhus genomförs till en kostnad av 73 miljoner kronor, i enlighet med investeringsplanen.

Eventuell avvikelse från beräknad investeringsram vid upphandlingsförfarandet skall återrapporteras för vidare hantering i Regionstyrelsen.

Ökade driftkostnader regleras i budgetarbetet 2023.

Regionplan och budget och plan 2023–2025, Investeringsplan 2022–2025

Regionplanen är Region Västerbottens strategiska plan och politiska styrdokument. Den beslutas av fullmäktige i juni 2021 och anger den övergripande inriktningen för Region Västerbotten under 2022. Planen är fullmäktiges direktiv för planering och budget och utifrån den konkretiserar och omsätter styrelser och nämnder mål och uppdrag i sina verksamhetsplaner.

Regionplanen innehåller tolv mål inom tre målområden samt eventuella uppdrag till fullmäktigeberedningar, nämnder och styrelser. Alla syftar till att styra för att uppnå Region Västerbottens vision; Från fjäll till kust skapar vi gemensamt en attraktiv region med goda livsvillkor för alla.

I planen finns också en beskrivning av god ekonomisk hushållning för perioden, finansiella mål samt regionens budget för 2022. Samtliga präglas av den omställning till hållbar ekonomi som Region Västerbotten ska genomföra de kommande åren.

I Regionplanen fastställs även investeringsramarna för perioden 2022–2025. Hälso- och sjukvårdsnämnden och folkhögskolestyrelsen har godkänt förslagen till reviderade investeringsramar avseende nämndernas verksamhetsområden.

Utgångspunkten för budgetramar per nämnd för 2022 har varit budgetramarna för 2021 och de budgetförändringar som redovisas i avsnittet omställningar och budgetförändringar för 2022.

Regionfullmäktige ställer följande till nämndernas förfogande 2022:

- Regionfullmäktige 17,6 miljoner kronor
- Regionstyrelsen 3 543,0 miljoner kronor
- Hälso- och sjukvårdsnämnden 5 278,5 miljoner kronor
- Regionala utvecklingsnämnden 402,8 miljoner kronor
- Folkhögskolestyrelsen 10,0 miljoner kronor
- Patientnämnden 6,1 miljoner kronor
- Revisionen 8,2 miljoner kronor
- Måltidsnämnden och kostnämnden hanteras enligt särskild ordning.

Det i bokslutet för 2020 positiva balanskravsresultatet innebär att balanskravet om -333 mkr är återställt. För 2021 innebär det därför att inget särskilt återställningskrav läggs in i budgeten utan man fokuserar på att genomföra omställningsarbetet med sikte på 2022. Regionens senaste prognos visar att det även för 2021 kommer att bli ett positivt balanskravsresultat.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Upprättat förslag till Regionplan 2022 samt majoritetens grundbudget 2022 fastställs.

Skattesatsen för 2020 fastställs till 11:35 kronor per skattekrona.

Balanskravsresultatet från 2019 års bokslut återställs i budgeten för 2021–2023 genom att den beslutade omställningsplanen genomförs som planerat och att verksamheten anpassas till ramarna

Särskilt yrkande: M (reservation)

Särskilt yrkande: KD (reservation)

Särskilt yrkande: C (reservation)

Särskilt yrkande: L (reservation)

Särskilt yrkande: SD (reservation)

Region Västerbottens delårsrapport per april 2021

Delårsrapport per april 2021 är regionstyrelsens första uppföljningsrapport för året till regionfullmäktige. Då covid-19 fortsatt innebär en hög belastning på verksamheten gäller fortsatt regionstyrelsens beslut från i fjol om en begränsad delårsrapport per april.

Av rapporten framgår att årets första fyra månader har präglats av den pågående pandemin och stora resurser har lagts på att minska smittspridningen och antalet patienter som behöver sjukhusvård. För att kunna fånga upp och mildra pandemins negativa effekter på företagen och kultursektorn i Västerbotten har det regionala utvecklingsarbetet ställts om.

Verksamhetens resultat för årets första tertial är på -151 miljoner kronor. Periodens resultat inklusive finansiella poster uppgår till 153 miljoner kronor och en positiv budgetavvikelse om 94 miljoner kronor.

Rapporterad effekt för en hållbar ekonomi är efter årets första fyra månader 48 miljoner kronor av planen på 58 miljoner kronor, vilket motsvarar en effekt på 82 procent.

Helårsprognosen för årets resultat är +319 miljoner kronor vilket är en positiv budgetavvikelse på 162 miljoner kronor.

Nämndernas resultat (mot budget) är enligt följande;

- Regionstyrelsen -225 mkr
- Hälsa- och sjukvårdsnämnden -105 mkr
- Regionala utvecklingsnämnden + 9 mkr
- Folkhögskolestyrelsen + 1mkr
- Patientnämnden 0
- Revision +1 mkr

Regionstyrelsens negativa avvikelse kan förklaras av engångskostnad för pensioner, hälso- och sjukvårdsnämndens avvikelse härrör till intäktsbortfall samt höga personalkostnader, regionala utvecklingsnämndens positiva avvikelse beror till stor del på att överskott inom kollektivtrafiken bokförts på år 2021. Övriga nämnders och revisionens avvikelser härrör till minskade personalkostnader och överskott på lämnade bidrag.

I samband med att hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde sin delårsrapport beslutade nämnden att meddela regionfullmäktige att nämnden inte klarar sitt uppdrag inom rådande ekonomiska ramar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden hanterades som ett separat ärende vid regionstyrelsens sammanträde den 7 juni 2021, se nedan.

Regionstyrelsen har beslutat att fastställa delårsrapport per april 2020.

Med anledning av Coronapandemin och att målet om ekonomi i balans år 2022 kvarstår får regiondirektören i uppdrag att titta på behovet av att föreslå eventuella kompletterande beslut för att hantera den tidsmässiga förseningen i genomförandet av arbetet med den ekonomiska omställningsplanen.

Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen i september 2021.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapport per april 2021.

Tilläggsyrkande: Alliansen

Reservation: Alliansen

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut med anledning av delårsrapport per april

I samband med att hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde delårsrapport, uppmärksammade man regionfullmäktige på att nämnden inte klarar uppdraget inom angivna ramar. Även att ytterligare åtgärder, utöver omställningsplanen, bedöms inte vara möjliga under rådande pandemi.

Pandemin och dess ekonomiska effekter har påverkat hälso- och sjukvårdsnämndens möjligheter till att genomföra omställningsplanen för en ekonomi i balans.

Prognosen är att belastningen på vården sjunker i takt med minskad smittspridning.

Mot bakgrund av det föreslår regionstyrelsen att regionfullmäktige beslutar:

Regionstyrelsen får i uppdrag att föra dialog med hälso- och sjukvårdsnämnden om hur omställningsplanen och dess aktiviteter kan accelereras under hösten. Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att till regionfullmäktige i november 2021 rapportera om hur det arbetet går.

Särskilt yrkande: Alliansen
Reservation: Alliansen

Särskilt yrkande: SD
Reservation: SD

Avgiftsfrihet vid uteblivet besök vid gynekologisk cellprovskontroll

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att ta bort avgiften för kvinnor som uteblivit från Gynekologisk cellprovskontroll (GCK) efter ombokning av tiden, från och med den 1 september 2021.

Kvinnor 23–64 år kallas regelbundet till livmoderhalsscreening enligt nationella riktlinjer. Provtagningen är avgiftsfri enligt lag sedan 2018 och staten kompenserar regionerna för inkomstbortfallet.

Vid uteblivet besök kan ej avgift avkrävas på grund av att det inte är ett avtalat vårdbesök. Om kvinnan däremot har ombokat tiden, via 1177 eller via telefonsamtal med GCK-kansliet, och uteblir utan att avboka tiden, har primärvården rätt att kräva en avgift på 100 kr.

Bakgrunden till förslaget att ta bort avgiften är bland annat:

- Det går inte att se i bokningssystemet om det är kvinnan själv eller vårdgivaren som har ombokat tiden. Om vårdgivaren har gjort en ombokning, till exempel på grund av sjuk personal, kan kvinnan ändå drabbas av att avkrävas avgift trots att det inte var ett "avtalat vårdbesök", vilket strider mot lagen.
- Provtagningsenheterna i länet gör olika, alla utnyttjar inte möjligheten att ta ut avgift, och således hanteras det olika i länet och kvinnor i länet debiteras inte på samma villkor.
- Västerbotten är den enda regionen i landet som tar ut avgift i denna situation
- Mammografienheten i länet tar inte ut avgift vid uteblivet ombokat besök.
- Avgiften riskerar att försämra deltagandet i screening och drabba redan utsatta kvinnor.

Ändrad patientavgift för tobaksavvänjning

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att införa kostnadsfri tobaksavvänjning inom Region Västerbotten.

Alla insatser som stärker individens levnadsvanor och bidrar till ett hälsosammare liv är en viktig intäkt för regionen, samtidigt ett led mot regionens mål om en jämlik hälsa.

Tobaksavvänjning är mycket kostnadseffektivt för hälso- och sjukvården och för den enskilde individen. Tobaksbruk är den störst bidragande riskfaktorn till sjukdomsörskan i Sverige och Västerbotten.

Att förebygga ohälsosamma levnadsvanor, där tobaksbruk står för en väsentlig del, minskar t.ex. 80 procent kranskärslsjukdom och stroke, 30 procent av cancer och 90 procent av diabetes.

Högsta andel nikotinberoende finns bland de mest sårbara och sjukskrivna, för vilka kostnadsfri tobaksavvänjning i många fall kan vara avgörande.

Fler nikotinberoende, ofta multisjuka patienter skulle få hjälp att bli tobaksfria, med minskad risk för sekundär sjukdom.

Det pågår ett arbete för ökad samordning inom primärvårdsområdena och med tydliggörande av tillhörighet och funktionsbeskrivning av Tobakspreventiva mottagningarna på länets tre sjukhus som bidrar till effektivisering och kvalitetssäkring av det tobaksförebyggande arbetet.

Kostnadsfri tobaksavvänjning bidrar till att individer/patienter med fler ohälsosamma levnadsvanor, de i riskgrupper, mest sårbara och sjukskrivna ges ökad möjlighet och motivation att bli tobaks- och nikotinfria.

Initiativärenden

För att läsa ärendena i sin helhet, se bilagor under punkt 34:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionstyrelsen/mote-2021-06-07>

Initiativärende – trygga regionens ambulansflyg

Sverigedemokraterna (SD) skriver i ett initiativärende att det är av yttersta vikt att säkerställa att Region Västerbotten har ett tryggt ambulansflyg. SD vill att regionen ska:

Verka för att Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) upphandlar tjänsten ambulansflyg för en kortare övergångsperiod.

Att KSA genomför en upphandling av ambulansflygtjänsten i sin helhet i det längre perspektivet, och därvid ställer krav på operativ kompetens, erfarenhet och anställningsförhållanden.

Regionstyrelsens svar och beslut:

Initiativärendet tar upp en fråga som ligger utanför Region Västerbottens beslutsmandat. Region Västerbotten är medlem i Kommunalförbundet Svensk Flygambulans som har mandatet att besluta i frågan.

Regionstyrelsen har beslutat att avslå ärendet.

Reservation: SD

Initiativärende – värna om BB i Lycksele

Sverigedemokraterna (SD) skriver i ett initiativärende att den som väntar barn i inlandskommuner ska inte behöva resa 30 mil för att komma till närmsta BB.

SD föreslår att Region Västerbotten ska verka för att hålla BB i Lycksele öppet under sommaren, och aktivt söka hyrpersonal för att säkerställa att BB i Lycksele kan hållas öppet. Detta genom att söka ut hyrpersonal även utanför ramavtalet, även om detta innebär merkostnader.

Regionstyrelsens svar och beslut:

Initiativärendet ligger inte på styrelsen att hantera. Enligt reglemente beslutat av fullmäktige är det hälso- och sjukvårdsnämnden som ansvarar.

Regionstyrelsen har beslutat att avslå ärendet.

Reservation: SD

Regionstyrelsen beslutade även om dessa ärenden, som finns att ta del av i protokollet som publiceras bland handlingarna några dagar efter sammanträdet

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionstyrelsen/mote-2021-06-07>

- 8. Uppdatering av informationssäkerhetsriktlinjer**
- 9. Remiss: Struktur för ökad motståndskraft**
- 19. Revidering av hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente**
- 20. Revidering av regionstyrelsens reglemente**
- 21. Ansvarsfrihet 2020 för Kommunalförbundet Svensk luftambulans**
- 22. Ansvarsfrihet 2020 för Samordningsförbundet Skellefteå-Norsjö**
- 23. Ansvarsfrihet 2020 för Samordningsförbundet södra Lappland**
- 24. Ansvarsfrihet 2020 för Samordningsförbundet Umeåregionen**
- 25. Förstärkt uppsiktsplikt av Region Västerbottens bolag– årligt beslut**
- 26. Revidering av bolagsordning och ägardirektiv Norrlandsoperan AB**
- 27. Revidering av bolagsordning och ägardirektiv Skellefteå museum AB**
- 28. Revidering av bolagsordning och ägardirektiv Skogsmuseet i Lycksele AB**
- 29. Revidering av bolagsordning och ägardirektiv Västerbottens museum AB**
- 30. Revidering av bolagsordning och ägardirektiv Västerbottensteatern AB**
- 31. Redovisning av kompletterande bilagor till årsredovisning 2020**